

sygn. akt I C 70/11

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Płocku Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Joanna Przybylska

Protokolant: protokolant sądowy Monika Chmurzyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 czerwca 2014 r. w P.

sprawy z powództwa I. I. (z. d. L.), K. I., R. I., W. I., E. I., U. K. i L. G.

przeciwko (...) Towarzystwu (...) z siedzibą w W.

o zadośćuczynienie, odszkodowanie, rentę

1. zasądza od pozwanego (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz I. I. (z. d. L.) tytułem zadośćuczynienia kwotę 110.000,- (stu dziesięciu tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanego (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz K. I. tytułem zadośćuczynienia kwotę 80.000,- (osiemdziesięciu tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty;
3. zasądza od pozwanego (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz R. I. tytułem zadośćuczynienia kwotę 80.000,- (osiemdziesięciu tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty;
4. zasądza od pozwanego (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz W. I. tytułem zadośćuczynienia kwotę 90.000,- (dziewięćdziesięciu tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty;
5. zasądza od pozwanego (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz E. I. tytułem zadośćuczynienia kwotę 80.000,- (osiemdziesięciu tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty;
6. zasądza od pozwanego (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz U. K. tytułem zadośćuczynienia kwotę 70.000,- (siedemdziesięciu tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty;
7. zasądza od pozwanego (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz L. G. tytułem zadośćuczynienia kwotę 8.000,- (ośmiu tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty;
8. zasądza od pozwanego (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz I. I. (z. d. L.) tytułem odszkodowania kwotę 40.000,- (czterdziestu tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty;
9. zasądza od pozwanego (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz K. I. tytułem odszkodowania kwotę 20.000,- (dwudziestu tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty;
10. zasądza od pozwanego (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz R. I. tytułem odszkodowania kwotę 20.000,- (dwudziestu tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty;
11. zasądza od pozwanego (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz W. I. tytułem odszkodowania kwotę 20.000,- (dwudziestu tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty;

12. zasądza od pozwanego (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz E. I. tytułem odszkodowania kwotę 40.000,- (czterdziestu tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty;

13. zasądza od pozwanego (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz U. K. tytułem odszkodowania kwotę 10.000,- (dziesięciu tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty;

14. w pozostałym zakresie powództwa oddala;

15. nakazuje pobrać od pozwanego (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Płocku kwotę 33.400,-(trzydziestu trzech tysięcy czterystu) złotych tytułem opłaty od pozwu w części uwzględniającej powództwo;

16. w pozostałym zakresie znosi koszty procesu pomiędzy stronami.

sygn. akt I C 70/11

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 stycznia 2011 r. 1. I. I. (L.), 2. K. I., 3. R. I., 4. W. I., 5. E. I., 6. A. P. (I.), 7. M. K., 8. I. I., 9. U. K., 10. I. D., 11. K. K., 12. M. K. (2), 13. L. G. wniosli o:

- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powódki **I. I.** (L.) kwoty **150.000 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem **zadośćuczynienia** za śmierć w wypadku komunikacyjnym męża R. I.;

- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powódki **I. I.** (L.) kwoty **250.000 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem stosownego **odszkodowania** za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej z powodu śmierci męża R. I.;

- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powódki **I. I.** (L.) **renty** w wysokości **1.000 zł** płatnej z góry do 10 dnia każdego miesiąca począwszy od następnego miesiąca po wniesieniu pozwu wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat;

- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powoda **K. I.** kwoty **100.000 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem **zadośćuczynienia** za śmierć w wypadku komunikacyjnym ojca R. I.;

- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powoda **K. I.** kwoty **250.000 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem stosownego **odszkodowania** za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej z powodu śmierci ojca R. I.;

- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powoda **K. I.** **renty** w wysokości **1.000 zł** płatnej z góry do 10 dnia każdego miesiąca począwszy od następnego miesiąca po którejkolwiek z rat;

- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powoda **R. I.** kwoty **100.000 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem **zadośćuczynienia** za śmierć w wypadku komunikacyjnym ojca R. I.;

- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powoda **R. I.** kwoty **250.000 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem stosownego **odszkodowania** za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej z powodu śmierci ojca R. I.;

- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powoda **R. I. renty** w wysokości **1.000 zł** płatnej z góry do 10 dnia każdego miesiąca począwszy od następnego miesiąca po wniesieniu pozwu wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat;
- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powoda **W. I.** kwoty w wysokości **100.000 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem **zadośćuczynienia** za śmierć w wypadku komunikacyjnym syna R. I.;
- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powoda **W. I.** kwoty **50.000 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem stosownego **odszkodowania** za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej z powodu śmierci syna R. I.;
- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powódki **E. I.** kwoty **100.000 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem **zadośćuczynienia** za śmierć w wypadku komunikacyjnym syna R. I.;
- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powódki **E. I.** kwoty **50.000 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem stosownego **odszkodowania** za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej z powodu śmierci syna R. I.;
- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powódki **A. P.** kwoty **50.000 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem **zadośćuczynienia** za śmierć w wypadku komunikacyjnym brata R. I.;
- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powódki **M. K.** kwoty **50.000 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem **zadośćuczynienia** za śmierć w wypadku komunikacyjnym brata R. I.;
- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powódki **I. I.** kwoty **50.000 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem **zadośćuczynienia** za śmierć w wypadku komunikacyjnym brata R. I.;
- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powódki **U. K.** kwoty **100.000 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem **zadośćuczynienia** za śmierć w wypadku komunikacyjnym męża J. K.;
- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powódki **U. K.** kwoty **150.000 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem **odszkodowania** za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej z powodu śmierci męża J. K.;
- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powódki **U. K.** renty w wysokości **1.000 zł** miesięcznie płatnej z góry do 10 dnia każdego miesiąca począwszy od następnego miesiąca po wniesieniu pozwu wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat;
- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powódki **I. D.** kwoty **50.000 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem **zadośćuczynienia** za śmierć w wypadku komunikacyjnym ojca J. K.;
- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powoda **K. K.** kwoty **50.000 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem **zadośćuczynienia** za śmierć w wypadku komunikacyjnym ojca J. K.;

- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powoda **M. K. (2)** kwoty **50.000 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem **zadośćuczynienia** za śmierć w wypadku komunikacyjnym ojca J. K.;

- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powoda **M. K. (2)** kwoty **20.000 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem **zadośćuczynienia** za uszkodzenia ciała i wywołanie rozstroju zdrowia;

- zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) w W. na rzecz powoda **L. G.** kwoty **100.000 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za obrażenia ciała i wywołanie rozstroju zdrowia.

W uzasadnieniu pozwu wskazali, że 8 czerwca 2010 r. miał miejsce wypadek komunikacyjny w Gminie Z., w miejscowości W. S., w którym uczestniczył pojazd marki P. o nr rej. (...) oraz pojazd marki V. (...) o nr rej. (...) 25. W wyniku zdarzenia śmierć ponieśli: kierujący P. J. K.k, urodzony (...) w D. oraz pasażer tego pojazdu R. I., urodzony (...) w P.. Pozostali dwaj pasażerowie P. - M. K. (2) oraz L. G. doznali obrażeń ciała. Sprawcą wypadku jest Ł. N. kierujący pojazdem marki V. (...) o nr rej. (...) 25, należącym do K. N., ubezpieczonym z tytułu OC posiadacza pojazdu mechanicznego w (...) Towarzystwo (...) w W. (nr polisy (...)). Fakt zaistnienia wypadku i jego okoliczności pozostają bezsporne. Obecnie sprawa karna przeciwko Ł. N. jest w toku. Powodowie: I. I. (L.) - żona zmarłego R. I., K. I. - syn zmarłego R. I., R. I. - syn zmarłego R. I., W. I. - ojciec zmarłego R. I., E. I. - mama zmarłego R. I., A. P. - siostra zmarłego R. I., Monika Kaźmierczak - siostra zmarłego R. I., I. I. - siostra zmarłego R. I., U. K. - żona zmarłego J. K., I. D. - córka zmarłego J. K., K. K. - syn zmarłego J. K., M. K. (2) - syn zmarłego J. K., zgłosili do ubezpieczyciela (...) Towarzystwo (...) w W. roszczenie zapłaty przysługującego im z tego tytułu stosownego odszkodowania za znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej oraz zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Natomiast I. I. (L.), K. I. i U. K. oprócz wyżej wymienionych roszczeń zgłosili do pozwanego roszczenie o rentę. Pozwany tylko w niewielkim zakresie uwzględnił roszczenia powodów.

Postanowieniem z dnia 20 stycznia 2011 r. Sąd Okręgowy w Płocku wyłączył do odrębnego rozpoznania i rozstrzygnięcia żądanie 1. **A. P.** przeciwko (...) Towarzystwu (...) w W. o zadośćuczynienie w kwocie 50.000 zł, 2. **M. K.** przeciwko (...) Towarzystwu (...) w W. o zadośćuczynienie w kwocie 50.000 zł, 3. **I. I.** przeciwko (...) Towarzystwu (...) w W. o zadośćuczynienie w kwocie 50.000 zł, 4. **I. D.** przeciwko (...) Towarzystwu (...) w W. o zadośćuczynienie w kwocie 50.000 zł, 5. **K. K.** przeciwko (...) Towarzystwu (...) w W. o zadośćuczynienie w kwocie 50.000 zł, 6. **M. K. (2)** przeciwko (...) Towarzystwu (...) w W. o zadośćuczynienie w kwocie 70.000 zł (k. 138).

Pozwany (...) Towarzystwo (...) w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości. Odnośnie powoda L. G. pozwany przyznał, iż L. G. podczas wypadku z dnia 08.06.2010 r. doznał 11 % uszczerbku na zdrowiu. W związku z powyższą okolicznością pozwany wypłacił na rzecz powoda L. G. w dniu 10.09.2010 r. kwotę w wysokości 8.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, potrącając 20 % z tytułu przyczynienia się powoda do doznanej szkody poprzez jazdę w niezapiętych pasach bezpieczeństwa. Wskazał, iż wypłacił powodom łącznie kwotę 183.082,50 zł. Zdaniem pozwanego wypłacone na etapie postępowania likwidacyjnego świadczenie pieniężne na rzecz powodów likwiduje szkodę w sposób całkowity. Dodatkowe świadczenia są nienależne, albowiem powodowie nie udowodnili zasadności roszczeń zgłoszonych w pozwie. (k. 182 - 193).

Postanowieniem z dnia 21 marca 2012 r. Sąd Okręgowy w Płocku zawiesił postępowanie w sprawie w związku z toczącym się w stosunku do uczestnika wypadku Ł. N. postępowaniem karnym (k. 390).

Postanowieniem z dnia 13 kwietnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Płocku podjął zawieszono postępowanie (k. 403).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 8 czerwca 2010 r. w miejscowości W. S. doszło do kolizji drogowej. W tej kolizji uczestniczyli jadący pojazdem marki P. o nr rej. (...) R. I., J. K., M. K. (2) i L. G., a także kierujący pojazdem marki V. (...) o nr rej. (...) Ł. N.,

uznany za sprawcę wypadku. W wyniku wypadku kierujący pojazdem marki P. J. K., a także jego pasażer R. I. ponieśli śmierć na miejscu. M. K. (2) i L. G. doznali obrażeń ciała. W chwili zdarzenia pojazd marki V. (...) o nr rej. (...) posiadał obowiązkowe ubezpieczenie z zakresu odpowiedzialności cywilnej u pozwanego (okoliczność bezsporna, polisa ubezpieczeniowa nr (...)).

Wyrokiem z dnia 7 marca 2011 r. Sąd Rejonowy w Płocku w sprawie II K 817/10 uznał Ł. N. za winnego, tego, że w dniu 8 czerwca 2010 r. w miejscowości W. gm. Z., woj (...) kierując samochodem osobowym marki V. (...) jadąc drogą nr (...) od strony miejscowości Z. w kierunku P., poruszając się z prędkością około 101 kilometrów na godzinę, przekraczając tym samym obowiązującą na tym odcinku drogi prędkość maksymalną wynoszącą 50 kilometrów na godzinę, na prostym odcinku drogi na wysokości posesji oznaczonej numerem (...) zjechał na przeciwny pas ruchu naruszając tym samym zasady bezpieczeństwa określone w art. 3 ust. 1, art. 16 ust. 2, 4, art. 19 ust. 1, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 20.06.1997 r. prawo o ruchu drogowym, przez co doprowadził do czołowego zderzenia z nadjeżdżającym z przeciwna samochodem osobowym marki P. kierowanym przez J. K., w efekcie czego J. K. oraz pasażer samochodu P. R. I. odnieśli obrażenia ciała, które skutkowały ich zgonem, zaś pasażer pojazdu marki P. L. G. odniósł obrażenia, które skutkowały naruszeniem czynności narządu ciała i rozstrojem zdrowia na czas przekraczający 7 dni, to jest czyn z art. 177 § 1 i 2 kk i za to został skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności. Sąd zobowiązał go do zapłaty zadośćuczynienia na rzecz I. I. w wysokości 20.000 zł oraz na rzecz E. I. w wysokości 10.000 zł (dowód: wyrok k. 210 – 212, wyrok z uzasadnieniem k. 289-291, 317-318 akt II K 817/10). Wyrokiem z dnia 27 września 2011 r. Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie w sprawie VI Ka 519/11 uchylił wyrok Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie sygn. akt II K 817/10 i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania (dowód: wyrok SO Warszawa - P. k. 380). W wyniku ponownego rozpoznania sprawy Sąd Rejonowy w Nowym Dworze Mazowieckim wyrokiem z dnia 7 marca 2012 r. w sprawie II K 721/11 uznał Ł. N. za winnego wypadku, w którym zginął R. I. i J. K., a L. G. odniósł obrażenia ciała i skazał Ł. N. na karę 2 lat pozbawienia wolności, wykonanie orzeczonej kary warunkowo zawiesił na okres próby 5 lat, orzekł wobec Ł. N. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat (dowód: wyrok SR w Nowym Dworze Mazowieckim k. 407 – 408, k. 405-406 akt II K 721/11).

Szczegółowa analiza wypadku, a w szczególności dotycząca prędkości z jaką kierowca samochodu osobowego P. nr rej. (...) J. K. podjął manewr obronny w postaci intensywnego, awaryjnego hamowania nie wskazuje na jakiegokolwiek nieprawidłowe zachowanie się tego kierowcy. Brak oznakowania poziomego występującego okresowo na tym odcinku jezdni drogi nr (...) nie miał żadnego wpływu na sposób jazdy kierującego samochodem P. J. K.. (dowód: pisemna opinia biegłego sądowego J. F. k. 556 - 566). Bezpośrednią przyczyną zaistnienia wypadku oraz jego skutków był wyłącznie nieprawidłowy sposób jazdy kierowcy samochodu V. (...) Ł. N. polegający na niekontrolowanym zjeździe na przeciwny pas ruchu, po którym poruszał się prawidłowo samochód osobowy P. (...). Tor jazdy samochodu P. zarówno w czasie podjęcia manewru hamowania jak i w czasie uderzenia samochodu V. (...) był prawidłowy, zgodny z dyspozycją art. 16 ust. pr. r. d. Nieprawidłowy tor jazdy kierowcy samochodu V. (...) był bezpośrednią przyczyną zaistnienia wypadku i powstania jego skutków. Gdyby kierujący samochodem P. poruszał się z prędkością dozwoloną administracyjnie na tym odcinku jezdni i znajdował się w odległości wynoszącej ok. 24,8 m od określonego miejsca wypadku to wówczas aby zatrzymać się przed samochodem V. (...), którego kierowca w sposób nagły zmienił tor jazdy i zjechał na przeciwny pas ruchu musiałby poruszać się z prędkością nie wyższą niż około 48 km/h i musiałby reagować w sposób identyczny jak podczas tego wypadku. Prędkość zderzenia w tym przypadku wyniosłaby nie mniej niż około 103 km/h i skutki zderzenia mogłyby być identyczne lub zbliżone do rzeczywistych. Znaczący wpływ na skutki wypadku miała prędkość samochodu V. (...) i sposób jazdy kierującego tym pojazdem. W analizowanym przypadku jazda kierującego samochodem P. z prędkością administracyjnie obowiązującą i prędkością w chwili zaistnienia dla niego stanu zagrożenia ruchu drogowego przez kierowcę samochodu V. (...) nie miały wpływu na skutki wypadku. Zatem kierowca samochodu P. poruszając się z prędkością wyższą od obowiązującej na tym odcinku jezdni drogi nr (...) nie przyczynił się do zaistnienia przedmiotowego wypadku drogowego. W chwili zdarzenia prędkość samochodu P. wynosiła około 60 km/h, samochodu V. (...) - około 100 km/h. Zakładając, że kierowca samochodu P. poruszałby się z prędkością 50 km/h i reagowałby w sposób identyczny jak w analizowanym przypadku, wówczas mógłby poprzez podjęcie manewru hamowania zmniejszyć prędkość o około 20 km/h, czyli podczas uderzenia samochodu V. (...), prędkość względna wyniosłaby około 130 km/h, a nie około 160 km/h. W obydwu przypadkach

byłyby to skutki identyczne, bądź zbliżone do identycznych jak w przedmiotowym zdarzeniu drogowym. Zatem przekroczenie prędkości przez kierującego samochodem P. nie miałooby żadnego wpływu na zaistnienie i skutki tego wypadku drogowego. Z analizy akt sprawy i przeprowadzonej rekonstrukcji wynika, iż sposób poruszania się samochodu osobowego V. (...) nr rej. (...) nie wykazywał żadnych cech nieprawidłowego poruszania się przed rozpoczęciem niekontrolowanego zjazdu w lewą stronę, na przeciwny pas ruchu jezdni drogi nr (...), po którym poruszał się samochód osobowy P. kierowany przez J. K.. Gwałtowność wykonanego manewru zjazdu w lewą stronę, na przeciwny pas ruchu jezdni nr 62 powodowała, iż kierowca samochodu osobowego P. J. K. nie mógł i nie powinien spodziewać się, iż taki manewr może zostać wykonany. Stąd też wykorzystał jedynie możliwość podjęcia manewru hamowania polegającego na zmniejszeniu prędkości z jaką się poruszał. Charakter czołowego zdarzenia spowodował, iż względna prędkość zdarzenia wyniosła około 160 km/h, a nie około 130 km/h. Na wykonanie innych manewrów niż hamowanie, kierowca samochodu P. nie miał żadnych możliwości. Ponadto inne manewry obronne tj. hamowanie z jednoczesnym zjazdem pojazdu w lewą lub prawą stronę stanowią umiejętności kierowania samochodem wyższe niż średniostatystyczna populacja kierowców samochodów osobowych poruszających się po drogach publicznych RP. W analizowanym przypadku czynnik prędkości dotyczący kierującego samochodem osobowym P. nie miał żadnego znaczenia. Głównym czynnikiem jaki doprowadził do przedmiotowego wypadku drogowego oraz jego tragicznych skutków był czynnik gwałtowności, braku kontroli kierującego nad tym pojazdem i szybkości wykonanego manewru zmiany toru jazdy samochodu osobowego V. (...) na przeciwny pas ruchu, był czynnik prędkości ale dotyczył on jedynie kierowcy samochodu osobowego V. (...). Manewr hamowania jest manewrem wykonywanym przez około 80 % populacji kierowców samochodów osobowych i stąd jest jedynym manewrem obronnym, który wykonywany jest odruchowo na widok jakiegokolwiek stanu zagrożenia. W przedmiotowej sprawie żaden manewr obronny nie przyniósłby oczekiwanego zmniejszenia skutków tego wypadku. (dowód: pismna uzupełniająca opinia biegłego sądowego J. F. k. 704 – 708, 764-768).

Na skutek wypadku L. G. doznał obrażeń ciała, które skutkowały wystąpieniem u niego trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości ustalonej na podstawie Załącznika do Rozporządzenia (...) z dnia 18.12.2002 r. poz. 1974 w postaci: złamania kości łonowej prawej i lewej wygojone bez istotnego upośledzenia chodu według punktu 96a - 6%, złamania kręgu S1 wg punktu 91 - 3%, złamania kostki bocznej prawego podudzia wygojonego bez istotnego upośledzenia funkcji wg punktu 162 a - 2%. Łączna wysokość tegoż uszczerbku wynosi 11%. Obrażenia ciała odniesione przez powoda w wyniku wypadku w dniu 08.06.2010 r., a zwłaszcza złamanie miednicy stanowią poważne uszkodzenia ciała, mogące skutkować istotnym naruszeniem sprawności w zakresie narządu ruchu. Po okresie leczenia i rehabilitacji nie stwierdza się u niego istotnego upośledzenia sprawności ruchowej, a co za tym idzie występowania ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu i zdolności do pracy zarobkowej. Aktualny stan zdrowia powoda należy uznać za dobry. Rokowania na przyszłość co do stanu zdrowia powoda są również dobre. Wysokość uszczerbku na zdrowiu biegły ustalił biorąc pod uwagę charakter odniesionych przez powoda obrażeń ciała, stopień upośledzenia sprawności w zakresie narządu ruchu wynikający z ciężkości tych obrażeń oraz rokowania na przyszłość co do stanu zdrowia powoda (dowód: pismna opinia lekarska biegłego sądowego A. K. k. 285 -286, pismna uzupełniająca opinia lekarska biegłego sądowego k. 322).

Zapięty przez pasażera samochodu osobowego P. nr rej. (...) L. G. pas bezpieczeństwa mógłby znacznie zmniejszyć skutki - obrażenia ciała jakich doznał podczas wypadku drogowego w dniu 08.06.2010 r. Nie zapięty pas bezpieczeństwa przez pasażera L. G. miał wpływ na zakres doznanych obrażeń ciała podczas wypadku. Nie można określić jaki byłby zakres obrażeń ciała odniesionych przez pasażera samochodu P. - L. G. w przypadku zapiętego bądź nie zapiętego pasa bezpieczeństwa. Przeprowadzona analiza uszkodzeń samochodu osobowego P. nr rej. (...) oraz zakres obrażeń ciała pasażera tego samochodu L. G. pozwala na wnioskowanie, iż podczas wypadku nie był on zapięty w pas bezpieczeństwa (dowód: pismna opinia biegłego sądowego J. F. k. 345 - 353).

W związku z doznanymi obrażeniami powód L. G. przebywał w szpitalu przez 10 dni, następnie został wypisany do domu i przewieziony tam karetką, nadal był osobą leżącą przez okres 2 miesięcy. Po dwóch miesiącach powoli wracał do zdrowia, zaczął siadać, chodzić przy pomocy kul. Od listopada 2010 r. powód przez 5 tygodni przebywał na oddziale rehabilitacyjnym. Przez okres pobytu w szpitalu i później przez następne 2 miesiące w podstawowych

czynnościach (również fizjologicznych i higienicznych) pomagała mu żona. L. G. nadal odczuwa bóle nogi, miednicy, jednak dolegliwości te są na tyle łagodne, że nie przyjmuje żadnych leków na stałe w związku z obrażeniami powstałymi na skutek wypadku, sporadycznie leki przeciwbólowe. Po wypadku powrócił do pracy ponownie jako brukarz, w tej samej firmie, wykonując obowiązki ok.10 godzin dziennie w dni robocze oraz w co drugą sobotę w godzinach od 7.00 do 13.00, jednak jego wydajność w porównaniu do okresu sprzed wypadku jest mniejsza. L. G. zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w P. na stanowisku brukarza i osiągał wynagrodzenie netto w wysokości 2.860,27 zł (dowód: zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 105). L. G. przyznaje, iż jego życie nie zmieniło się po wypadku, ma jednak mniejsze zaufanie do innych uczestników ruchu drogowego, co wiąże się z pewnym lękiem podczas jazdy samochodem (dowód: zeznania L. G. k. 275 – 276, 1073-1074).

Ł. N. dobrowolnie wpłacił na rzecz powódki I. I. kwotę 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia i na rzecz E. I. kwotę 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia (dowód: dowody wpłaty k. 573 i 574).

Sprawca wypadku był ubezpieczony w (...) Towarzystwie (...) w W. od odpowiedzialności cywilnej. (...) Towarzystwo (...) w W. przyznało od dnia 10 sierpnia 2010 t. tj. od daty złożenia wniosku, rentę odszkodowawczą obliczoną stosownie do potrzeb osoby poszkodowanego oraz do możliwości zarobkowych i majątkowych zmarłego przez czas trwania obowiązku alimentacyjnego tj. **dla I. I. (żony) i K. I. (syna) renty odszkodowawczej w wysokości 766 zł**. Renta odszkodowawcza podlegała podziałowi na 2 części **po 383 zł**, renta odszkodowawcza płatna była do 10 - go dnia każdego miesiąca (dowód: decyzja k. 93). (...) Towarzystwo (...) w W. wypłaciło **E. i W. I.** w dniu 2 września 2010 r. **zadośćuczynienie w łącznej kwocie 20.000 zł, po 10.000 zł dla każdego z nich** (dowód; decyzja k. 97). W dniu 10 września 2010 r. wypłaciło **L. G. kwotę 8.000 zł** tytułem zadośćuczynienia (dowód: decyzja ubezpieczeniowa k. 99). Ponadto pozwany wypłacił na rzecz I. I. tytułem zadośćuczynienia w dniu 16.09.2010 roku kwotę 20.000,-złoty, w tym samym dniu na rzecz K. I. kwotę 20.000,-złoty, a w dniu 28.12 2010 roku kwotę 20.000,-złoty na rzecz R. I. (bezsporne). Ponadto w dniu 16.09.2010 roku pozwany wypłacił na rzecz U. K. zadośćuczynienie w kwocie 30.000,-złoty i odszkodowanie w kwocie 10.000,-złoty (bezsporne).

Z Przedsiębiorstwa (...) S.A. w P. I. I. (żona R. I.) otrzymała łącznie 13.012,13,-złoty, a U. K. (...)90,-złoty (informacja k. 958).

R. I. posiadał wykształcenie gimnazjalne, był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w P. w okresie od dnia 16.07.2008 r. do dnia 08.06.2010 r. na podstawie umowy o pracę na czas określony na stanowisku brukarz w pełnym wymiarze czasu pracy. W okresie od stycznia 2010 r. do maja 2010 r. osiągnął wynagrodzenie brutto w wysokości 22.621,15 zł, po potrąceniu składek na ubezpieczenie społeczne, składki zdrowotnej i podatku od osób fizycznych 17.121,31 zł, przeciętne jego miesięczne wynagrodzenie netto wynosiło 3.424,26 zł. (dowód: zaświadczenie k. 132) W roku 2009 r. R. I. osiągnął wynagrodzenie brutto 46.756,02 zł, netto 37.709,72 zł, przeciętne jego miesięczne wynagrodzenie netto wynosiło 3.142,48 zł (dowód: zaświadczenie k. 133). **W 2007 r.** R. I. zgodnie z deklaracją podatkową PIT - 37 osiągnął dochód z wynagrodzenia ze stosunku pracy w wysokości 2.148,44 zł, dochód z innych źródeł w wysokości 3.906 zł, **w 2008 r.** dochód z wynagrodzenia ze stosunku pracy w wysokości 18.198,50 zł, dochód z innych źródeł 1.378,30 złotych (zaświadczenie k. 553).

R. I. pozostawał od 2007 r. w związku małżeńskim z I. I.. Z tego związku pochodzi dwóch synów: K. ur. (...) i R. ur. (...). Powódka wraz z synami mieszka w domu należącym do rodziców zmarłego i z nimi prowadzi wspólne gospodarstwo domowe (tak było też za życia męża). R. I. przed wypadkiem był jedynym żywicielem rodziny, pracował przez cały okres trwania małżeństwa. Powódka nigdy nie pracowała. Wysokość wynagrodzenia R. I. uzależniona była od ilości przepracowanych godzin. R. I. pracował w godz. od 7.00 do 17.00 od poniedziałku do piątku, a czasami także w soboty – jedną, lub co drugą w miesiącu od godz. 7.00 do 13.00, dojeżdżał do pracy do W., przy czym w okresie zimowym z powodu warunków pogodowych zdarzały się przestoje. Około godz. 18.30 był już w domu i pomagał powódce, zajmował się dzieckiem, drobnymi naprawami, spędzał czas z rodziną. Pomagał też ojcu W. I. w pracach polowych oraz okazjonalnie w transporcie truskawek (dowód: zeznania I. I. k. 273- 274,931-934, W. I. k. 274, 934-937, E. I. k. 274,937-940, informacja pracodawcy k. 467, 472-475).

Obecnie powódka I. I. otrzymuje **rentę odszkodowawczą** od pozwanego w wysokości **383 zł netto** miesięcznie przyznaną od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia 31 sierpnia 2013 r. Powód R. I. otrzymuje **rentę odszkodowawczą w wysokości 383 zł netto** miesięcznie przyznaną od dnia 9 grudnia 2010 r. do dnia 31 sierpnia 2026 r., natomiast powód K. I. otrzymuje **rentę odszkodowawczą w wysokości 383 zł netto** miesięcznie przyznaną od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia 31 sierpnia 2023 r. Powódce oraz jej dzieciom po śmierci męża została przyznana renta z ZUS-u oraz zasiłki rodzinne. Powódka otrzymywała **rentę rodzinną** w wysokości **821,95 zł netto** miesięcznie, która podlegała podziałowi na trzy części tj. przypadające powódce I. I. (1), powodowi R. I., powodowi K. I., a także zasiłek rodzinny na dziecko: K. I. od 01.11.2012 r. do 31.10.2013 r. w wysokości **106 zł** miesięcznie oraz dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka od 01.11.2012 r. do 31.10.2013 r. w wysokości **170 zł** miesięcznie, zasiłek rodzinny na dziecko: R. I. od 01.11.2012 r. do 31.10.2013 r. w wysokości **77 zł** miesięcznie oraz dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka od 01.11.2012 r. do 31.10.2013 r. w wysokości **170 zł** miesięcznie. Sumując wskazane kwoty miesięczny dochód przypadający na trzy osoby tj. I. I. (1), R. I., K. I. wynosił **2.493,95 zł netto** na 3 osoby, co dawało kwotę **831,31 zł**. (dowód: decyzja numer (...). (...).ZR.147.2012 z dnia 09.10.2012 r. k. 843, decyzja o waloryzacji renty z dnia 15.03.2011 r. z ZUS k. 844, decyzja o waloryzacji renty z dnia 22.03.2012 r. z ZUS k. 845, pismo z AUTO GAZ (...) k. 846, zaświadczenie z dnia 03.07.2013 r. k. 847, dwa zaświadczenia z dnia 12.07.2010 r. k. 848 - 849, PIT 11 informacja o dochodach oraz pobranych zaliczkach na podatek od 16.07.2008 r. do 31.12.2008 r. k. 850, decyzje k. 864-866, PIT-11A k. 867). Aktualnie od 1 marca 2014 roku zmianie uległa tylko wysokość renty, która wynosi 866,18,-złoty (decyzje k.1083-1086), łączny dochód rodziny wynosi zatem (...),18,-złoty, tj. 846,06,-złoty na osobę.

Powódka w dniu śmierci męża była w ciąży. Małoletni powód R. I. urodził się w dniu (...) Przed wypadkiem powódka I. I. i jej mąż tworzyli zgodną, kochającą się rodzinę. Mieli plany na przyszłość i z niecierpliwością czekali na narodziny drugiego syna. Zmarły R. I. zapisał się na kurs operatora koparko - ładowarki. I. I. po roku od urodzenia R. I. planowała podjąć pracę w sklepie spożywczym. Obecnie powódka I. I. nie pracuje z uwagi na opiekę nad synami. Jej teściowa - E. I. ze względu na zły stan zdrowia psychicznego po śmierci syna nie jest w stanie przez osiem godzin dziennie opiekować się wnukami, okazjonalnie w opiece nad dziećmi pomaga powódce jej matka (zeznania powódki I. I. k. 931-934). Małżonkowie R. i I. I. (3) zaciągnęli w V. Banku Spółdzielczym w C. kredyt. Powyższy kredyt w wysokości 6.000 zł spłacony był po tragicznej śmierci R. I. przez I. I. (1) (**836 - 840**). K. I. w roku szkolnym 2012 - 2013 uczęszczał do klasy O. W roku 2011 - 2012 r. był wychowankiem oddziału przedszkolnego przy Szkole Podstawowej im W. J. w C.. Cały czas korzystał ze stołówki szkolnej, matka uiściła wszystkie opłaty za korzystanie z obiadów (dowód: zaświadczenie k. 847).

I. I. nadal przeżywa żałobę po zmarłym tragicznie mężu. Odczuwa żal, smutek, ból po jego stracie. Jest to reakcja psychologicznie zrozumiała. Badanie psychiatryczne i psychologiczne nie wykazało u powódki zaburzeń psychicznych wymagających specjalistycznej terapii psychologicznej i psychiatrycznej w tym leczenia farmakologicznego (dowód: pisemna opinia sądowa psychiatryczno - psychologiczna k. 636 - 639, pisemna opinia uzupełniająca k. 729 - 730, zeznania biegłych k. 787-789, zeznania biegłych k. 787-789, zeznania powódki k. 931-934).

Miesięczne wydatki małżonków I. w 2010 r. wynosiły: prąd 200 zł, gaz 50 zł, ubrania dla dziecka i pieluchy 150 zł miesięcznie, żywność ok. 1.000 zł miesięcznie, wizyta u lekarza i leki 150 zł miesięcznie, rata kredytu 500 zł miesięcznie, dojazd do pracy 200 zł miesięcznie, rachunki 200 zł miesięcznie, zabawka dla dziecka 50 zł miesięcznie. Łącznie wydatki wynosiły 2.500 zł miesięcznie. Obecnie do niezbędnych kosztów utrzymania rodziny należą: obiady syna w szkole 50 zł miesięcznie, odzież około 100 zł miesięcznie, paliwo 280 zł miesięcznie, lekarz i leki 100 zł miesięcznie, rachunki 150 zł miesięcznie, mleko i kasza dla syna 200 zł miesięcznie, żywność około 1.500 zł miesięcznie, prąd 300 zł miesięcznie, gaz 50 zł miesięcznie, znicze na grób około 200 zł miesięcznie, opłata za teatrzyk w szkole 20 zł miesięcznie, składki szkolne 30 zł miesięcznie, przybory szkolne 30 zł miesięcznie, owoce, warzywa i słodczyce dla synów około 200 zł miesięcznie, zabawka dla dziecka około 30 zł miesięcznie. Łącznie wszystkie wydatki zdaniem powódki to kwota 3.230 zł miesięcznie. Ze szczegółowe wyliczenia kosztów utrzymania odrębnie każdego z dzieci wynika natomiast, iż koszty utrzymania przedszkolaka to suma ok. 2.051,50,-złoty, a niemowlęcia to suma 815,50,-złoty (wyliczenie k. 794 - 797, 851-856, decyzja k. 857, faktury k. 858-861).

E. i W. I. (rodzice R. I.) zamieszkują wspólnie z I. I. i jej dziećmi oraz dwiema córkami, przy czym jedna z córek wraz z rodziną w odrębnym budynku umiejscowionym na tej samej działce. Powodowie utrzymują się z prowadzenia gospodarstwa rolnego o powierzchni niecałe 2 ha, uprawiają truskawki i maliny. Pracuje przy tej uprawie cała rodzina. Syn R. pomagał rodzicom zarówno w pracach polowych oraz przy sprzedaży truskawek, okazjonalnie jadąc do pracy w W.. Dzięki temu rodzina uzyskiwała wyższe kwoty ze sprzedanych plonów, nie ponosząc dodatkowych kosztów transportu. Po śmierci R. jego ojciec W. I. sam zajął się transportem owoców na giełdy. E. I. otrzymuje rentę w wysokości 932,96 zł (zeznania W. I. k. 274, 934-937, zeznania I. I. k. 274, 931-934, zeznania E. I. k. 937-940, decyzja KRUS z dnia 28.01.2013 r. k. 865).

W ocenie powodów przychód z uprawy truskawek kształtował się na poziomie ok. 20.000 - 40.000,-złoty, w zależności od warunków atmosferycznych i cen skupu (zeznania zeznania W. I. k. 274, 934-937, zeznania E. I. k. 937-940).

Za życia syna E. I. nie chorowała, obecnie cały czas przyjmuje leki psychotropowe (koszt ok. 150,-złoty miesięcznie), ma cukrzycę, wysoki poziom cholesterolu, na leki winna wydawać ok. 450,-złoty, ale kupuje tylko te najpotrzebniejsze W okresie od 3-12.12.2011 roku E. I. była hospitalizowana z powodu udaru niedokrwienego mózgu z izolowanym niedowładem kończyny górnej, stwierdzono nadciśnienie tętnicze, miażdżycę tętnic szyjnych, dyslipidemię mieszaną, zaburzenia snu, przewlekłe zaburzenia adaptacyjne (kopia karty informacyjnej k. 532) Powódka jest objęta opieką Poradni Psychologicznej w P. od dnia 21.06.2010 roku, gdzie stwierdzono przedłużoną reakcję depresyjną, zaburzenia emocjonalne i poznawcze jako skutek stresującego wydarzenia życiowego (żałoba nadmierna – kopia opinii k. 546). U E. I. stwierdza się występowanie przewlekłych zaburzeń adaptacyjnych o charakterze depresyjnym z komponentą lękową będących następstwem tragicznej śmierci syna. Powódka uważa, że jej problemy zdrowotne są związane z traumą po śmierci ukochanego syna, nadal przeżywa jego śmierć, gdy o nim mówi to płacze, tęskni za nim, odczuwa ból i smutek po jego stracie. Utrata dziecka zawsze powoduje psychiczne spustoszenie, utratę obiektu miłości i źródła energii, ale u powódki reakcja ta ma charakter żałoby przedłużonej. E. I. nadal wymaga dalszej opieki specjalistycznej psychologicznej i psychiatrycznej (leczenia farmakologicznego i psychoterapii indywidualnej) (dowód: opinia psychologiczna k. 546, pisemna opinia sądowa psychiatryczno - psychologiczna k. 642 - 647, pisemna opinia uzupełniająca k. 729 – 730, zeznania biegłych k. 787-789, informacja k. 927-928). Powódka E. I. decyzją lekarza rzeczoznawcy Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w P. uznana została za okresowo całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie od 03.08.2012 r. do sierpnia 2014 r. Nie stwierdza się u powódki niezdolności do samodzielnej egzystencji (dowód: decyzja KRUS k. 599).

W. I. nie korzystał z pomocy psychologa, mimo iż miał myśli samobójcze, sam poradził się z problemami emocjonalnymi, ale nadal bardzo brakuje mu syna, bardzo często z żoną i synową bywają na cmentarzu, co miesiąc zamawiają msze w intencji syna. Powód musiał zaopiekować się chorą żoną, synową i wnukami, którym zastępuje ojca (zeznania W. I. k. 274, 934-937, zeznania E. I. k. 274, 931-934, zeznania E. I. k. 937-940).

J. K. pozostawił żonę i trójkę dorosłych dzieci – córkę I. – 31 lat, synów M. lat 28 i K. lat 20. Przed śmiercią zamieszkiwał wspólnie z żoną i synem, prowadząc wspólne gospodarstwo domowe, ponadto w tym samym budynku zamieszkiwał również drugi z synów wraz z żoną i dwójką dzieci, ale prowadzili oni odrębne gospodarstwo domowe. Po śmierci J. K. U. K. zamieszkuje z synem w jednej części domu, a starszy z synów z rodziną w drugiej części, prowadzą odrębne gospodarstwa domowe. Powódka przyjmuje w zależności od potrzeb lek uspokajający xanax (zeznania U. K. k. 274-275).

J. K. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w W. od dnia 16.07.2008 r. do 08.06.2010 r. na podstawie umowy o pracę na czas określony na stanowisku brukarz w pełnym wymiarze czasu pracy, pracując od 8-10 godzin dziennie, przy czym łącznie na zwolnieniach przebywał ok. 70 dni. Wcześniej był zatrudniony na kilka umów na czas określony, przy czym w 2007 roku przebywał 74 dni na zwolnieniu, wykonywał też czynności w ramach umów o dzieło – od 01.2002 – 10.12.2004 (dowód: informacja pracodawcy k. 467-470, świadectwa pracy k. 482 - 483, 487, 488, umowy k. 484-486, 490). U. K. pozostawała na utrzymaniu męża, nie miała żadnych własnych świadczeń, podejmowała jednak prace dorywcze przy zbiorze truskawek zarabiając ok. 70-80 złotych dziennie przez okres ok.

miesiąca (dowód: zeznania U. K. k. 274 – 275, 1069-1073). W **2007 r.** J. K. zgodnie z deklaracją PIT - 37 osiągnął dochód z wynagrodzenia ze stosunku pracy w wysokości **11.271,20 zł**, w **2008 r.** osiągnął dochód z wynagrodzenia ze stosunku pracy w wysokości **28.811,84 zł** i z innych źródeł **105 zł**, w **2009 r.** osiągnął dochód z wynagrodzenia ze stosunku pracy w wysokości **47.515,61 zł**, a w **2010 r.** dochód **U. K. z emerytur rent krajowych** wyniósł **4.779,16 zł**, dochód z działalności wykonywanej osobiście **5.200 zł** oraz z innych źródeł **438 zł**, natomiast dochód **J. K. z wynagrodzenia ze stosunku pracy wyniósł 19.290,88 zł** (dowód: informacja Urzędu Skarbowego w P. k. 551). Z tytułu zatrudnienia w POL- A. J. K. osiągnął w 2008 roku dochód netto – 18.302,16,-złoty, w 2009 roku – 39.082,30,-złoty, a w 2010 roku – 12.774,36,-złoty (informacja k. 983). Obecnie podstawowym dochodem powódki U. K. jest renta z ZUS w wysokości **730,45 zł netto**, z której utrzymuje się samodzielnie, ponadto powódka nadal podejmuje prace **dorywcze (zeznania k. 893, 1069-1073, decyzja k. 1086)**. Do niezbędnych kosztów utrzymania powódki należą: 140 zł miesięcznie za światło (powódka płaci połowę, resztę płaci syn powódki ze swoją żoną), 20 zł miesięcznie śmieci, 30 zł miesięcznie - telefon, 100 zł miesięcznie - opał, 30 zł miesięcznie gaz, około 400 zł miesięcznie - żywność i środki chemiczne, 50 zł miesięcznie - ubezpieczenie budynków i podatek rolny. Łącznie **wydatki powódki wynoszą ok. 700 zł (zestawienie k. zeznania powódki k. 1069-1073, polecenie przelewu k. 869-871, dowód wpłaty k. 872-873)**. W 2010 r. do dnia wypadku miesięczny dochód J. K. na trzysobową rodzinę przedstawiał się w następujący sposób: - w styczniu 2.343 zł brutto, w lutym 1.502,68 zł brutto, w marcu 586,25 zł brutto, w kwietniu 5.080,84 zł brutto, w maju 4.366,64 zł brutto, w grudniu 2009 r. 4.637 zł brutto. W 2010 r. niezbędne koszty utrzymania wynosiły: prąd około 200 zł miesięcznie, gaz około 50 zł miesięcznie, telefon 50 zł miesięcznie, koszty eksploatacji samochodu 100 zł miesięcznie, papierosy ok. 150 zł miesięcznie, opał 100 zł miesięcznie, żywność i chemia ok. 1.000 zł miesięcznie.

Małżonkowie K. posiadali liczne zadłużenie z różnych tytułów. Przeciwno J. K. i U. K. prowadzone były postępowania egzekucyjne:

- w sprawie Km. 1298/07 egzekucja z wniosku G. M. Bank w związku z niespłaconym kredytem, na podstawie wniosku egzekucyjnego z dnia 25.06.2007 roku; część wyegzekwowano z zajętego wynagrodzenia za pracę, a w dniu 24.08.2010 roku wpłynęła wpłata 5.397,-złoty;

- w sprawie II Km 1764/2005 – z wniosku wierzyciela Koncernu Energetycznego E. – na podstawie wyroku z dnia 2 marca 2005 roku na kwotę 3.550,80 z odsetkami ustawowymi od dnia 27.11 2003 do dnia zapłaty; wyegzekwowano z zajętego wynagrodzenia za pracę, egzekucję zakończono 3.06.2009 roku;

- w sprawie KMS 95/2008 – z wniosku wierzyciela Sądu Rejonowego w Płocku Wydział Cywilny z tytułu opłaty ze sprawy I C 558/03; zaspokojone z zajęcia wynagrodzenia z (...) N., zakończone postanowieniem o kosztach z dnia 15.07.2008 roku;

- w sprawie II KM 611/2007 – z wniosku wierzyciela G. M. Bank – z tytułu niespłaconego kredytu; wniosek o umorzenie z dnia 9.02.2009 z powodu spłaty zadłużenia;

- w sprawie KM 413/09 wszczętej na wniosek KRUS o wyegzekwowanie należności głównej w kwocie 3.324,20,-złoty i odsetek (...),-złoty, wszczęcie 30.04.2009; zajęcie wynagrodzenia za pracę;

- w sprawie II KM 2563 /2004- z wniosku wierzyciela Zakładu (...) na podstawie nakazu z 15 lipca 2004 roku 339,66,-złoty; egzekwowano z zajętego wynagrodzenia z (...) w N., zakończenie postanowieniem ustalającym koszty z dnia 10.03.2008 roku. W dniu 24 sierpnia 2010 r. U. K. dokonała spłaty zadłużenia umowy kredytowej nr (...) w kwocie 5.397 zł (dowód: oświadczenie k. 794 - 795, zaświadczenia o zajęciu k. 876, 879, 880, 881, dowód wpłaty k. 884, dokumenty zawarte w powołanych wyżej aktach egzekucyjnych załączonych do akt sprawy).

Ponadto zgodnie z wyrokiem Sądu Rejonowego w Płocku z dnia 29 marca 2004 roku w sprawie z powództwa J. K. (2) i K. W. (siostr J. K.) p-ko J. K. o zapłatę, J. K. zobowiązany był do zapłaty na rzecz powódek kwot po 3.499,26,-złoty z ustawowymi odsetkami od dnia 29 marca 2004 roku.

(wyroki z uzasadnieniami k. 57, 61-62, 97-102 akt I C 558/03).

Po śmierci J. K. syn K. K. podjął pracę w firmie (...), w której wcześniej pracował ojciec i brat M. K. (2), tylko w niewielkim zakresie partycypuje w kosztach utrzymania domu (zeznania U. K. k. 1069-1073).

U. K. stwierdza się przewlekłe zaburzenia depresyjne wynikające z faktu tragicznej śmierci męża J. K.. U. K. wymaga wsparcia psychologicznego oraz specjalistycznego leczenia psychiatrycznego. Stwierdzono u powódki przedłużoną reakcją żałoby po śmierci męża manifestującą się utrzymywaniem objawów depresyjnych: obniżeniem nastroju, spowolnieniem psychomotorycznym, zaburzeniem aktywności, trudnościami w wykonywaniu codziennych obowiązków domowych, lękami perspektywicznymi, zaburzeniami snu i łaknienia, zaburzeniami pamięci, dolegliwościami somatycznymi. Powódce brakuje męża, z którym spędzała wolny czas, wykonywała wspólnie domowe obowiązki, rozmawiała o problemach, mimo bliskości dzieci i wnuków czuje się samotna (dowód: pisemna opinia sądowa psychiatryczno - psychologiczna k. 650 - 653, pisemna opinia uzupełniająca k. 729 - 730, zeznania biegłych k. 787-789, zeznania U. K. k. 1069-1073).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dokumenty, których żadna ze stron nie kwestionowała, a brak podstaw wątpliwości co do ich autentyczności.

Ponadto Sąd oparł swe ustalenia na zeznaniach powodów zakresie w jakim tworzą one zwartą, logiczną całość i opiniach biegłych, które zostały wydane po szczegółowej analizie materiału dowodowego, a wnioski z nich wysnute są zgodne z prawidłowym rozumowaniem, będąc logicznym następstwem przeprowadzonych analiz.

Sąd nie uznał za wiarygodne zeznań powodów, iż R. I. przekazywał swoim rodzicom E. i W. I. miesięcznie kwotę 200 - 500 zł. Powyższe twierdzenia nie znajdują swojego potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym. Powodowie nie przedłożyli żadnych dowodów, z których wynikałoby, że zmarły wspierał ich finansowo oraz, że taka pomoc miała na celu wsparcie rodziców, a nie uczestniczenie w wydatkach i utrzymaniu gospodarstwa rodzinnego. Nie zasługują też na uwzględnienie zeznania powodów W. i E. I., iż dochód z ich niewielkiego gospodarstwa rolnego, specjalizującego się w uprawie truskawek uległ zmniejszeniu o 10.000 złotych. Powodowie na poparcie swoich twierdzeń nie przedstawili żadnych dowodów. Ponadto powodowie nie wykazali w żaden sposób, że powód pracując na stanowisku brukarza był dodatkowo w stanie wypracować 1/3 uzyskiwanego dochodu z gospodarstwa.

Powódka I. I. w ocenie Sądu zawyżyła wydatki wskazując, że wynoszą one 3.230 zł miesięcznie, natomiast jej całkowity dochód miesięczny wynosi 2.493,95 zł. W ocenie Sądu powódka nie udowodniła też, że zmarły R. I. osiągałby obecnie wynagrodzenie w wysokości ok. 5.000 zł, że zrealizowałby plany budowy domu, nabycia 2 ha ziemi w celu założenia plantacji truskawek.

Sąd zważył co następuje.

Na wstępie wskazać należy, iż ustalając podstawę odpowiedzialności Sąd miał na uwadze treść art. 11 kpc, zgodnie z którym ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. A zatem Sąd nie tylko zobligowany jest do przyjęcia, iż miało miejsce przestępstwo, ale również do przyjęcia okoliczności stanowiących znamię tego przestępstwa. W tym zakresie w toku postępowania cywilnego niedozwolone jest przeprowadzenie dowodów przeciwnych. W świetle powyższego nie budzi wątpliwości, że Ł. N. doprowadził do czołowego zderzenia z samochodem osobowym marki P., kierowanym przez J. K., w wyniku czego J. K. oraz pasażer R. I. odnieśli obrażenia skutkujące zgonem, a pasażer L. G. odniósł obrażenia, które skutkowały naruszeniem czynności narządów ciała i rozstrojem zdrowia na czas przekraczający 7 dni.

Zgodnie z art. 436 §1 k.c. odpowiedzialność za szkodę ponosi samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody. Przepis ten wiąże się z problematyką ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, regulowaną przez ustawę z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniu obowiązkowym, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 roku, Nr 124 poz. 1125 z późn. zm.). W myśl art. 34.1. tejsze ustawy odszkodowanie z ubezpieczenia OC

przysługuje w przypadku, gdy posiadacz lub kierujący pojazdem są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, iż powód L. G. w wyniku wypadku komunikacyjnego, związanego z ruchem pojazdu mechanicznego doznał uszkodzenia ciała, a J. K. i R. I. ponieśli śmierć. Niesporna jest także odpowiedzialność pozwanego za szkodę powstałą w związku z tym zdarzeniem.

Spornym pomiędzy stronami jest natomiast w niniejszej sprawie wysokość świadczeń należnych powodom.

Podstawą prawną dochodzonego w sprawie roszczenia przez powoda L. G. o zadośćuczynienie jest art. 445 § 1 kc w związku z art. 444 kc, zgodnie z którymi w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, Sąd może zasądzić poszkodowanemu **odpowiednią** sumę tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Przepis ten pozostawia Sądowi orzekającemu pewną swobodę przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia, miarkowaną jednocześnie przez stopień ujemnych przeżyć psychicznych u poszkodowanego („nasilenie” krzywdy) oraz wymóg przyznawania sumy adekwatnej do okoliczności każdego wypadku. Wobec tak lakonicznego sformułowania przepisu art. 445 § 1 kc, zarówno doktryna, jak i orzecznictwo wypracowały pewne kryteria służące ocenie tak rozmiaru uszczerbku niemajątkowego, jak i określeniu wysokości zasądzanego świadczenia. Przytoczyć tu należy takie wskazania jak:

- trwałość następstw zdarzenia;
- konsekwencje uszczerbku na zdrowiu w życiu osobistym i społecznym;
- nasilenie cierpień (w tym nasilenie dolegliwości bólowych powstałych w następstwie doznanego urazu).

Na skutek tragicznego wypadku, do którego doszło w dniu 8 czerwca 2010 roku L. G. doznał obrażeń ciała, które skutkowały wystąpieniem u niego trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości ustalonej na podstawie Załącznika do Rozporządzenia (...) z dnia 18.12.2002 r. poz. 1974 w postaci: złamania kości łonowej prawej i lewej wygojone bez istotnego upośledzenia chodu według punktu 96s - 6%, złamania kręgu S1 wg punktu 91 - 3%, złamania kostki bocznej prawego podudzia wygojonego bez istotnego upośledzenia funkcji wg punktu 162 a - 2%. Łączna wysokość tegoż uszczerbku wynosi 11%. Po przeprowadzonym badaniu lekarskim u powoda po okresie leczenia i rehabilitacji nie stwierdzono istotnego upośledzenia sprawności ruchowej, a co za tym idzie występowania ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu i zdolności do pracy zarobkowej. Aktualny stan zdrowia powoda należy uznać za dobry, zresztą jak twierdzi sam powód jego życie po wypadku (ujmowane z perspektywy marca 2014 roku), nie zmieniło się. Nie ulega jednak wątpliwości, iż wypadek oraz jego bezpośrednie skutki miały dla powoda niezwykle traumatyczny charakter. Przez okres 2 miesięcy powód był całkowicie unieruchomiony, z uwagi na stan powoda jego żona zmuszona była oddać ich 3-letniego syna pod opiekę swoich rodziców, aby zając się mężem. Dopiero po upływie ok. roku po wypadku powód odzyskał zdolność do pracy, aczkolwiek jego wydajność nie jest już taka jak przed zdarzeniem, a nadto okresowo musi przyjmować leki przeciwbólowe. Sąd miał też na względzie opinię biegłego sądowego J. F., z której jednoznacznie wynika, że zapięty pas bezpieczeństwa mógłby znacznie zmniejszyć skutki - obrażenia ciała jakich doznał podczas wypadku drogowego w dniu 08.06.2010 r. Nie zapięty pas bezpieczeństwa przez pasażera L. G. miał wpływ na zakres doznanych obrażeń ciała podczas wypadku. Nie można określić jaki byłby zakres obrażeń ciała odniesionych przez pasażera samochodu P. - L. G. w przypadku zapiętego bądź nie zapiętego pasa bezpieczeństwa. Zgodnie z art. 362 kc w przypadku gdy poszkodowany przyczyni się do powstania lub zwiększenia rozmiarów szkody obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu. W tej sytuacji Sąd przyjął, tak jak pozwany 20% przyczynienie się do powstania szkody (czego powód nie kwestionował) i uznał, iż kwota łączna 16.000,- złotych (z uwzględnieniem 20% przyczynienia się) stanowi odpowiednie zadośćuczynienie za doznane przez powoda obrażenia. Od tej kwoty Sąd odjął zadośćuczynienie wypłacone przez pozwanego tj. kwotę 8.000 złotych i zasądził na rzecz powoda kwotę 8.000,-złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty, oddalając powództwo L. G. w pozostałym zakresie.

Kwestię roszczeń przysługujących w przypadku śmierci poszkodowanego reguluje art. 446 k.c., według którego jeżeli skutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia nastąpiła śmierć poszkodowanego, zobowiązany do naprawienia szkody powinien zwrócić koszty leczenia i pogrzebu temu, kto je poniósł. Osoba, względem której ciążył na zmarłym ustawowy obowiązek alimentacyjny, może żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody renty obliczonej stosownie do potrzeb poszkodowanego oraz do możliwości zarobkowych i majątkowych zmarłego przez czas prawdopodobnego trwania obowiązku alimentacyjnego. Takiej samej renty mogą żądać inne osoby bliskie, którym zmarły dobrowolnie i stale dostarczał środków utrzymania, jeżeli z okoliczności wynika, że wymagają tego zasady współżycia społecznego. Sąd może ponadto przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego stosowne odszkodowanie, jeżeli skutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej. Sąd może także przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Zdaniem Sądu roszczenia powodów dotyczące zadośćuczynienia zasługują na częściowe uwzględnienie.

Odnosnie wysokości tegoż zadośćuczynienia to zdaniem Sądu powódka I. I. może skutecznie domagać się dodatkowo zadośćuczynienia w kwocie 110.000,-złoty, K. I. i R. I. w kwotach po 80.000 złotych. Zdaniem Sądu I. I. doznała największej krzywdy psychicznej na skutek śmierci męża, z którym pozostawała w związku małżeńskim od kilku lat i z którym miała jedno dziecko, a w chwili wypadku spodziewała się kolejnego dziecka. Śmierć męża, osoby dla niej najbliższej była dla niej na pewno nieocenioną stratą. Powódka mogła liczyć na męża nie tylko w aspekcie zaspakajania potrzeb materialnych rodziny, ale też mogła liczyć na jego pomoc w opiece nad dziećmi. Sąd miał na uwadze, że starsze dziecko powódki i zmarłego było małe, a drugie jeszcze się nie narodziło. Z drugiej strony Sąd miał na uwadze, że powódka w chwili śmierci męża była młodą osobą i ma szansę na nowy związek, aczkolwiek jej stan emocjonalny i funkcjonowanie, mimo upływu 4 lat wskazują, iż ból po stracie męża i tęsknota za nim nie maleją. I. I. dla dobra dzieci musiała zacząć „normalnie” funkcjonować, aby dzieci nie odczuły po śmierci ojca, dodatkowo utraty matki. Śmierć R. I. pozbawiła powódkę poczucia bezpieczeństwa, stabilizacji, wsparcia oraz marzeń o wspólnym życiu i realizacji planów na przyszłość. Z kolei K. I. w chwili śmierci ojca miał niespełna 3 lata, świadomy był tej śmierci i zapewne odczuł stratę ojca, bardziej niż młodszy R., który w czerwcu 2010 r. jeszcze się nie narodził. Obaj chłopcy wychowują się bez ojca, ich sytuacja jest zatem praktycznie taka sama. Każde dziecko ma prawo wychowywać się w pełnej rodzinie, brak jednego z rodziców, zwłaszcza w przypadku chłopców ojca, prowadzi do znacznego zubożenia emocjonalnego, brak wzorca męskiego, z całą pewnością wpływa na postawy chłopców, dodatkowo dzieci nie posiadające jednego rodzica czują się gorsze w środowisku rówieśniczym. Strata ojca pozbawiła chłopców możliwości spędzania z nim czasu, charakterystycznych dla mężczyzn (mecze, łowienie ryb), matka nawet najbardziej zaangażowana w opiekę nad dziećmi nie jest im w stanie tego braku wynagrodzić.

W przypadku rodziców R. I. to, zdaniem Sądu, należne im zadośćuczynienie dochodzone w tym postępowaniu winno wynosić odpowiednio dla W. I. 90.000,-złoty, a dla E. I. – 80.000,-złoty. Więzy między rodzicami a dziećmi jest jedną z najsilniejszych więzi międzyludzkich i śmierć dziecka jest powszechnie uznawana za jedną z największych tragedii jaka może spotkać rodziców. Bez wątpienia więc dla powódki śmierć syna była bardzo poważną tragedią i to niezależnie do faktu, iż ma ona jeszcze inne dzieci. W przedmiotowym wypadku powódka przez kilka miesięcy przeżywała okres przygnębienia, była zmuszona do korzystania z pomocy psychologa. Aktualnie stwierdza się u niej występowanie przewlekłych zaburzeń adaptacyjnych o charakterze depresyjnym z komponentą lękową będących następstwem tragicznej śmierci syna. E. I. nadal wymaga dalszej opieki specjalistycznej psychologicznej i psychiatrycznej. W. I. wprawdzie samodzielnie poradził sobie z problemami emocjonalnymi (myśli samobójcze), ale jego ból jest niewątpliwie porównywalny z bólem jego żony, dlatego też, zdaniem Sądu należne im kwoty powinny być ustalone na jednakowym poziomie, przy uwzględnieniu wypłaconych im sum (zadośćuczynienie od ubezpieczyciela w kwocie po 10.000 złotych oraz zadośćuczynienia wypłacone E. I. w kwocie 10.000 zł dobrowolnie w dniu 20.03.2012 r. przez sprawcę wypadku Ł. N.).

U. K. natomiast winna otrzymać dodatkowo tytułem zadośćuczynienia kwotę 70.000,-złoty. Sąd miał na uwadze silne więzi łączące powódkę z mężem, nadto fakt, iż z jednej strony jest ona stosunkowo młodą kobietą (54 lata)

miała zatem jeszcze przed sobą wiele lat pożycia małżeńskiego, ale jednocześnie jest też w wieku, w którym szanse na zawarcie kolejnego związku są niewielkie. J. K., jak już wskazano, był tą osobą, na której spoczywał zasadniczy ciężar utrzymania rodziny. Podkreślenia również wymaga, iż powódka i J. K. byli zgodnym małżeństwem, wychowali trójkę dzieci i przez kolejne lata mogli spokojnie razem funkcjonować, wspierając się, spędzając razem wolny czas czy wykonywać wspólnie codzienne obowiązki. Mimo, iż powódka ma dzieci i wnuki to czuje się bardzo samotna, młodzi mają bowiem swoje życie, swoje sprawy, które są powódce obce, a problemami nie ma się z kim podzielić.

Żądanie odszkodowania z art. 446 § 3 k.c. obejmuje wszelkie szkody, które nie ulegają uwzględnieniu przy zasądzeniu renty. W grę wchodzi tutaj zarówno szkody o charakterze materialnym, prowadzące do znacznego pogorszenia sytuacji osób uprawnionych, jak również niematerialne- nieuchwytnie lub trudne do wyliczenia, polegające na utracie realnej możliwości samej stabilizacji warunków życiowych lub ich polepszenia. Przykładowo można wskazać, że w analizowanym przepisie chodzi o trudności życiowe osoby pozbawionej opieki i troski zmarłego, osłabienie energii życiowej, przyśpieszenie choroby, konieczność korzystania z pomocy innych osób, utraty perspektyw jakie członkowie rodziny wiązali z osobą zmarłego. Funkcją odszkodowania jest łagodzenie powstałych niekorzystnych skutków ekonomicznych wynikłych ze śmierci poszkodowanego a pogarszających sytuację jego bliskich. Uprawnionymi do świadczeń z art. 446§3 k.c. są najbliżsi członkowie rodziny zmarłego. W doktrynie wyrażono stanowisko, że do kręgu uprawnionych należy zaliczyć małoletnie niesamodzielne dzieci, małżonka, rodziców, osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym. W judykaturze dodatkowo wskazano, że o tym kto jest najbliższym członkiem rodziny decyduje faktyczny układ stosunków rodzinnych pomiędzy osobą zmarłą a osobą uprawnioną, nie formalna kolejność pokrewieństwa.

Bez wątplenia powodowie są osobami, które można uznać za najbliższych członków rodziny. R. I. pozostawił żonę, dzieci, a także rodziców, z którymi prowadził wspólne gospodarstwo domowe, natomiast J. K. żonę U. K..

W ocenie Sądu na skutek śmierci R. I. i J. K. pogorszeniu uległa sytuacja życiowa członków ich rodzin.

E. I. (żony R. I.) utraciła osobę, która przyczyniała się do zaspokajania potrzeb rodziny, R. I. pracował zarobkowo, ale także pomagał w opiece nad dziećmi, pracach domowych i polowych, co gwarantowało rodzinie byt na niewysokim, ale stabilnym poziomie. Tak jak w przypadku każdego małżeństwa, również małżonkowie I. mieli plany, co do swej przyszłości związane z rozbudową domu, podjęciem zatrudnienia przez powódkę, podnoszeniem kwalifikacji przez R. I., z czym wiązałyby się większe dochody. W okresie, kiedy potrzebna jest pomoc męża w najszerszym zakresie, kiedy dzieci są małe, powódka została pozbawiona wsparcia i zmuszona do korzystania z pomocy osób trzecich. Z uwagi na powyższe odpowiednią jest kwota 40.000,-złoty tytułem odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej. Na rzecz małoletnich synów R. I. Sąd przyznał po 20.000,-złoty, albowiem niewątpliwie ich sytuacja po śmierci ojca uległa znacznemu pogorszeniu. Małoletni zostali pozbawieni wsparcia ze strony ojca, na jakie mogą liczyć ich rówieśnicy, znacznie gorsze mają też perspektywy na przyszłość w zakresie rozwoju, kształcenia. Rodzice są osobami, które zaspokajają potrzeby dzieci, dbają o ich rozwój nie tylko w okresie, kiedy są niesamodzielne, ale wspierają też dzieci, kiedy są już dorosłe. Nawet, jeśli nie posiadają odpowiednich środków finansowych to pomoc ta jest realizowana poprzez osobiste starania (prace remontowe, opieka nad wnukami itp.). W przypadku utraty jednego z rodziców w okresie wczesnego dzieciństwa już na tym etapie, powodowie zostali pozbawieni perspektyw na pomoc ojca nie tylko w okresie dorastania, ale też w przyszłości. Oprócz aspektu psychicznego, ma to także aspekt materialny, który nie da się precyzyjnie określić, ale który winien być uwzględniony w sytuacji powodów.

Na rzecz rodziców R. I. E. I. i W. I. Sąd zasądził tytułem odszkodowania kwoty odpowiednio 40.000,-złoty i 20.000,-złoty. W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, iż w wyniku śmierci syna doszło do pogorszenia sytuacji życiowej powodów. Zmarły był najmłodszym dzieckiem powodów, którzy wiązali swe nadzieje na przyszłość z synem licząc, że będzie wspólnie z nimi prowadził gospodarstwo oraz wspomagał ich w podeszłym wieku. Uraz psychiczny jakiego doznali powodowie w związku ze śmiercią syna spowodował niekorzystny wpływ na stan ich zdrowia (zwłaszcza powódki), co obiektywnie doprowadziło do pogorszenia jej sytuacji życiowej.

Po śmierci syna E. I. była hospitalizowana z powodu udaru niedokrwiennego mózgu z izolowanym niedowładem kończyny górnej, stwierdzono nadciśnienie tętnicze, miażdżycę tętnic szyjnych, dyslipidemię mieszaną, zaburzenia snu, przewlekłe zaburzenia adaptacyjne. Powódka jest objęta opieką Poradni Psychologicznej w P. od dnia 21.06.2010 roku, gdzie stwierdzono przedłużoną reakcją depresyjną, zaburzenia emocjonalne i poznawcze jako skutek stresującego wydarzenia życiowego. Z uwagi na stan zdrowia powódka musi ponosi koszty zakupu leków i konsultacji medycznych. Poza tym każdemu z powodów towarzyszy uczucie krzywdy i osamotnienia, syn udzielał im bowiem na co dzień wsparcia, mogli liczyć na jego opiekę. Zmarły poza tym świadczył powodom pomoc przy wykonywaniu prac domowych i w gospodarstwie rolnym, obecnie powodowie muszą radzić sobie sami. Dodatkowo spoczywa na nich ciężar związany z koniecznością wspierania synowej i jej dzieci, W. I. stara się w miarę możliwości zastąpić chłopcom ojca. Powodowie nie są już osobami młodymi, w miarę upływu czasu będą tracić możliwość w pełni samodzielnego prowadzenia domu i niewielkiego gospodarstwa. W takiej sytuacji nieoceniona byłaby pomoc ze strony syna, który mogłaby wspierać rodziców zwłaszcza w sprawach życia codziennego.

W polskiej kulturze, obyczaju z dzieckiem wiąże się duże nadzieje. Dziecko może liczyć na pomoc rodziców, a rodzice mogą liczyć na pomoc dziecka, które jest pełnoprawnym członkiem rodziny, ale jego „walor ekonomiczny” odnosi się do przyszłości. Chociaż rekompensata z art. 446 § 3 kc ma charakter odszkodowawczy, nie można jednak tej straty prosto przeliczać na pieniądze, by jej nie pomniejszać, z drugiej jednak strony odszkodowanie powinno być odpowiednio wysokie. Ustalając wysokość odszkodowania Sąd miał na względzie także fakt, iż powodowie posiadają jeszcze dzieci, nie zostali zatem całkowicie osamotnieni na „stare lata”. Przyznanie na rzecz E. I. kwoty 40.000,-złoty podyktowane było w szczególności znacznym pogorszeniem jej stanu zdrowia i związanymi z tym wydatkami, które biorąc pod uwagę, że jest ona osobą stosunkowo młodą będzie musiała ponosić przez wiele lat.

W ocenie Sądu powyższe kwoty nie są wygórowane, a ponadto skompensują powodom sumę negatywnych następstw spowodowanych śmiercią R. I.. Są to także odpowiednie sumy z uwagi na przeciętną stopę życiową w kraju. Ponadto na tle sytuacji majątkowej powodów sumy te stanowią istotne, realne materialne dla nich wsparcie.

Co do roszczenia powodów I. I., R. I., K. I. i U. K. o rentę to zdaniem Sądu są one nieuzasadnione. Podstawą rozstrzygnięcia o roszczeniach powodów w tym zakresie jest art. 446 § 2 k.c.

Zgodnie z art. 446 § 2 kc osoba, względem której ciążył na zmarłym ustawowy obowiązek alimentacyjny, może żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody renty obliczonej stosownie do potrzeb poszkodowanego oraz do możliwości zarobkowych i majątkowych zmarłego przez czas prawdopodobnego trwania obowiązku alimentacyjnego. Takiej samej renty mogą żądać inne osoby bliskie, którym zmarły dobrowolnie i stale dostarczał środków utrzymania, jeżeli z okoliczności wynika, że wymagają tego zasady współżycia społecznego.

Bez wątplenia powodowie są osobami, które można uznać za najbliższych członków rodziny zmarłego. Powyższe okoliczności, zdaniem Sądu nie dają jednak podstaw do zasądzenia renty na rzecz powodów. Nie ma wprawdzie wątpliwości, że powodowie są osobami potencjalnie uprawnionymi do renty od podmiotu odpowiedzialnego za skutki spowodowanego wypadku drogowego. W ocenie Sądu powodowie nie udowodnili jednak, że zachodzą przesłanki do przyznania renty. Zasądzona renta nie może być wyższa od kwoty, którą zmarły byłby zobowiązany świadczyć z tytułu obowiązku alimentacyjnego. Przy ustalaniu jej wysokości należy stosować kryteria przyjęte w art. 135 kro (usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego) oraz art. 446 § 2 kc.

Analizując dochody R. I. z okresu kiedy był zatrudniony w firmie (...) należy przyjąć, że kształtowały się ono na zbliżonym poziomie i wynosiły ok. 3100-3300,-złoty miesięcznie, przy czym wykonywanie tej pracy wiązało się dodatkowo z ponoszeniem kosztów dojazdów, które dzielili na 4 lub pięć osób. Gdyby R. I. żył na jednego członka rodziny przypadaloby 825,-złoty, przy przyjęciu, że osiągałby dochody na dotychczasowym poziomie. Brak jest podstaw do przyjęcia, iż dochody R. I. systematycznie by wzrastały, albowiem gospodarka kraju wskazuje na pogarszającą się sytuację firm i rosnącą liczbę bezrobotnych, a nie wzrost płac w sektorze prywatnych przedsiębiorstw. Strona powodowa nie przedstawiła żadnych dowodów, które wskazywałyby, iż oczekiwania co do wzrostu płac R. I.

były realne. Natomiast według ustaleń poczynionych przez sąd, dochód na jednego członka rodziny tj. I. I. (1), R. I. i K. I. wynosił 831,31,-złoty, a aktualnie 846,06,-złoty. A zatem z powyższego wyliczenia wynika, iż dochód na jednego członka rodziny po śmierci R. I. jest zbliżony (nawet przy braku odliczenia kosztów dojazdów do pracy) do dochodu jaki byłby, gdyby rodzina nadal składała się z 4 osób, a R. I. pozostawałaby w stosunku pracy. Z uwagi na powyższe należało żądanie renty na rzecz powodów oddalić.

Również, w ocenie Sądu, powództwo w zakresie roszczenia rentowego U. K. zasługiwało na oddalenie. Na wstępie należy zaznaczyć, że obowiązek wypłaty renty wyrównawczej na rzecz małżonka, dla którego źródłem szkody jest śmierć drugiego małżonka ma skutek czynu niedozwolonego ma charakter kompensacyjny w tym sensie, że ma na celu wyrównanie mu utraty równego udziału w zarobkach zmarłego, przy czym granicą wysokości tej kompensaty są potrzeby uprawnionego. Zadaniem sądu jest porównanie, w oparciu o przedstawiony przez stronę powodową materiał dowodowy, hipotetycznych dochodów zmarłego małżonka, t.j., takich, które mógłby osiągnąć gdyby żył z dochodami, które drugi z małżonków osiąga. Jeżeli w tej mierze istnieje różnica to winna być ona wyrównana w formie renty. Bez znaczenia jest przy tym, czy małżonek pozostały przy życiu pracuje zarobkowo, czy też osiąga dochody z jakichkolwiek innych źródeł. Zakres potrzeb tego małżonka, o którym mowa w art. 446 §2 k.c. wyznacza art. 27 k.r.o., z którego wynika prawo do równej stopy życiowej członków rodziny. Nadto obowiązek wypłaty renty wyrównawczej na rzecz wdowy na podstawie art. 446 § 2 kc istnieje tak długo, dopóki nie osiągnie ona zdolności zarobkowych umożliwiających pełną kompensatę utraconych zarobków męża.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że powódka nie udowodniła, aby J. K., gdyby żył, zdolny był do uzyskania dochodów w wysokości, która uzasadniałaby zasądzenie na jej rzecz renty w kwocie 1000 złotych. Do wniosku takiego prowadzi analiza stanu majątkowego małżonków poprzedzających datę śmierci J. K.. Wprawdzie J. K. w dacie zgonu posiadał zatrudnienie, ale jedynie na czas określony i analizując wcześniejszy przebieg zatrudnienia brak podstaw do przyjęcia, że kontynuowałby pracę w sposób ciągły. Mimo uzyskiwania stałych, na dość wysokim poziomie dochodów rodzina żyła bardzo skromnie, albowiem posiadali liczne długi i znaczna część wynagrodzenia była zajęta przez komornika w związku z toczącymi się postępowaniami egzekucyjnymi. Swoje koszty utrzymania powódka określiła na kwotę około 700,-złoty, a dochód to renta w kwocie 730,45,-złoty oraz sumy uzyskiwana ze zbioru truskawek w kwocie ok. 70-80,-złoty dziennie przez okres ok. 1 miesiąca. A zatem U. K. zaspokaja swoje potrzeby z osiąganych dochodów, a nadto w pewnym zakresie wspiera finansowo syna K., który z nią zamieszkuje, a jedynie sporadycznie i według własnego uznania ponosi koszty utrzymania domu. Niewątpliwie po śmierci męża U. K. ponosi związane z tym koszty i w pewnym sensie stanowią one stratę, która podlega jednak stosownemu wyrównaniu w formie odszkodowania na podstawie art. 446§3 k.c., co też Sąd przy rozstrzygnięciu uwzględnił.

O odsetkach od zasądzonych kwot Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (od daty jego wniesienia), albowiem już w sierpniu 2010 roku zgłoszono szkodę. Sąd zasądził odsetki od poszczególnych kwot wskazanych w wyroku na podstawie z art. 455 kc, art. 481 § 1 kc oraz art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniu obowiązkowym, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. 2013.392 z późn. zm.).

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 100 i 102 kpc, obciążając pozwanego kosztami procesu w części uwzględniającej powództwo, zaś powodów nie obciążając kosztami postępowania w sprawie (poza już poniesionymi) w części oddalającej powództwo, mając na uwadze w szczególności charakter dochodzonych roszczeń oraz sytuację finansową powodów i fakt, iż pozwanym jest podmiot prowadzący działalność gospodarczą, korzystający ze stałej obsługi prawnej.